

Feleség locsolókannával

2015. szeptember 21., hétfő 10:27 | Szabó G. László

Jan Hřebejk, az *Élet mindenáron*, a *Kuckók*, a *Mézeshetek* és több más, sikeres cseh film rendezője most forgatott először Pozsonyban. Bandor Éva, a Komáromi Jókai Színház nemrég Pekingben díjazott művésze most dolgozott először Hřebejkkal.

[1]

A tanítónő egyik drámai jelenetében (PubRes-felvétel)

Közös filmjük, A tanítónő szlovák–cseh koprodukcióban készült.

„Alighogy megérkeztem a pekingi fesztiválról, már hívtak is, hogy Jan Hřebejk látta Jaro Vojtek filmjét, a Gyerekeket, s szerepet kínál új rendezésében – meséli Bandor Éva. – Jézusom, máris? Ez volt az első gondolatom. A próbafelvételen a megfelelési vágytól majdnem rágörcsöltem a szövegre. Csehül kaptam meg a forgatókönyvet, de az egészet aztán lefordították szlovákra. Kijelölték, melyik jelenetre készüljek, s azt meg is tanultam, ám ahogy talákoztunk, a rendező mást talált ki nekem. Egy másik epizódot, amelynek nem tudtam a szövegét, s ez kapóra is jött neki. Nem baj, majd improvizálsz, mondta. Elsőre megijedtem, azt hittem, katasztrófális lesz, de annyira laza voltam, hogy megcsináltam.”

A háromórás meghallgatás valóságos élveboncolás lehetett, hiszen a rendező vagy tizenöt jelenetben tette próbára a színésznőt. Így akarta megismerni, különböző helyzetekbe téve közelről figyelni.

„Volt, amikor egyedül játszottam, volt, amikor Peter Bebjakkal, akivel bemutatásra váró filmjében, A rendrakóban forgattam. Fura helyzet volt ez is. Bebo ott a rendezőm volt, itt most a partnerem. A színészválogatásról, amely Pozsonyban zajlott, már úgy utaztam haza, hogy Jan Hřebejk közölte, mindenképpen számol velem Binderné, az egyik anya szerepében, akinek a fiát valósággal terrorizálja a címbeli tanítónő. A családban, férj és feleség között pattanásig feszül a helyzet. Tizenöt éves fiuk egyre rosszabb bejegyzésekkel jár haza, hanyagolja az iskolát, kihagyja az edzéseket. 1984-ben járunk, a múlt rendszer sűrűjében, amikor a családban nagy az egzisztenciális félelem. Mivel a tanítónő rengeteg lelki sérülést és családi drámát okoz tanítványai körében, morális kérdésként merül fel a szülők között, hogy megtegyék-e ellene a szükséges lépéseket, vagy mély hallgatásba burkolózva a végtelenségig túrják a történéseket. A tanítónő ugyanis egyfolytában zsarolja a gyerekeket, ellenük fordítva a szüleiket.

Jan Hřebejk, aki ezt megelőző filmjeiben nem egy szlovákiai magyar színésszel dolgozott már, Bandor Évától is azt kérte: szlovákul beszélve őrizze meg magyar akcentusát és a temperamentumát. Cseh férj és magyar feleség között olaszos veszekedést akart a kamera előtt.

„Diszpécserként dolgozik a nő, akit játszom – folytatja a komáromi színésznő. – Éjszakai műszakba jár, tehát nem egy értelmiségi házaspárt alkotunk a partneremmel, hanem egy durva középosztálybelit. A fiúk miatt nagy összetűzéseik vannak, főleg, amikor az apa brutálisan összeveri a gyereket. Komoly konfliktusforrás köztünk az is, amikor a férj nem megy el ingyen megjavítani a tanítónő mosógépét. A

tanítónő ugyanis szereti kihasználni a szülőket bizonyos helyzetekben, természetesen a maga javára. Binderné idegességében kemény dolgokat vág a férje fejéhez, mivel úgy érzi, ők senkik a tanítónőhöz képest. Őmögötte befolyásos emberek állnak, akik a rendszer szekerét tolva bármikor megbosszulhatják, ha a szülők közül valaki nemet mond, vagy szembe mer szállni vele. Binderné attól fél, hogy kicsinálják őket. Abban a helyzetben pedig, amikor a férje kékre-zöldre veri kamasz fiukat, locsolókannával a kezében kétségbeesve rohangál körülötte, közbe akar avatkozni, de sehogyan sem sikerül neki. Nem tudja leállítani a bedühödött férfit.”

A film forgatókönyvét a rendező állandó munkatársa, Petr Jarchovský írta, Bandor Éva férjét a brünni Martin Havelka alakítja.

„Jan Hřebejk nemcsak az egyik legjobb, hanem az egyik legtekintélyesebb cseh rendező is. Az első forgatási napon, amikor beléptem a helyszínre, éreztem, mekkora tisztelet lengi be a stúdiót. Ilyen töményen ezt még soha senkinél nem tapasztaltam. Meg is ijedtem egy kicsit, hogy kivel fogok én most dolgozni, ha itt mindenki ennyire haptákban áll? Erre bejött egy tengerésztrikós, jó humorú és csak egy kicsit hisztérikus Móra Miki, aki szeret mindent a kezében tartani. Ha probléma adódott, azonnali megoldást kért, de úgy, hogy mindenki hátralépett. Izgultam is, nehogy begörccsöljek, ám amint dolgozni kezdtünk, minden gátlást feloldott bennem. Nagyon tetszett, hogy finoman egyensúlyoz dráma és komédia között. Ugyanazt éltem meg a helyszínen, amit a filmjeiből is kiérzek. Amikor kibukik a férj, és iszonyúan nekiesik a gyereknek, én épp a virágokat locsolom a lakásban, de hallva, hogy mi történik a szobában, odarohanok, kezemben a kannával. Gondoltam, valahogy középük állok. A rendező erre azt kérte: zavaromban kezdjem el hátulról locsolni a férjemet. Annyira jól sikerült a jelenet, hogy amikor képernyőről visszaneztünk, nevetnem kellett. A kegyetlenség egyszer csak elképesztően humoros helyzetté változott. Nekem ez nagyon jó iskola volt.”

A forgatás záró bankettjén Bandor Éva, Jan Hřebejk nagy bánatára, nem lehetett jelen. A Misi mokus kalandjait próbálja a komáromi színházban. Mesedarab. Bábozik is benne. Három bemutatója lesz még ebben az évadban. Börtönkarrier, Tisztújítás, Az ügynök halála. „Be vagyok fogva rendesen – konstatálja. – Még jó, hogy pihentem a nyáron. Olvastam, úsztam, búvárokodtam. A Hřebejk-film pedig ugyancsak feltöltött. Remélem, lesz folytatása.”

Forrás webcím: <http://uj szo.com/online/kultura/2015/09/21/feleseg-locsolokannaval>

Hivatkozások:

[1] http://uj szo.com/sites/default/files/photos/promoted/uj szo_14428201621992_51.jpeg